

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО СОЦИАЛНА ИКОНОМИКА ЗА ПЕРИОДА 2024 г. - 2025 г.

Планът за действие по социална икономика за периода 2024 – 2025 г. е в изпълнение на Националната концепция за социална икономика, приета от Министерския съвет на Република България през 2012 г., с която се поставя началото на целенасочена, координирана държавна политика в тази област. Предвидените в плана дейности са в съответствие и с приетата през 2018 г. правна рамка в България – Закон за предприятията на социалната и солидарна икономика, както и с приетите становища от страна на Икономическия и социален съвет на България в областта на социалната икономика. Планът е съобразен с първия, приет на европейско равнище, План за социална икономика, който насочва държавите-членки в избора и изпълнението на мерки, водещи до подобряване средата на функциониране на социалната икономика; с Препоръката на Съвета от 29 октомври 2023 г. относно разработването на рамкови условия за социалната икономика и Пътната карта от Лиеж за социална икономика в ЕС.

Предвидените дейности се изпълняват самостоятелно от страна на държавните институции или съвместно със заинтересовани страни от неправителствения сектор, социални партньори, сдружения на работодателите и други. Разработването на плана се осъществява координирано, в сътрудничество и след консултации с членовете на междуведомствената работна група към министъра на труда и социалната политика по въпросите на социалната икономика. Мерките са конкретизирани чрез действия и отговорни институции за тяхното изпълнение, предвиден е и финансов ресурс в рамките на средствата по политиката в областта на жизненото равнище, демографското развитие и социалните инвестиции, бюджетна програма „Насърчаване, развитие и мониторинг на социалната икономика и корпоративната социална отговорност“. Дейностите се изпълняват и чрез финансиране по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г.

Социалната и солидарна икономика подпомага и стимулира постигането на устойчиво, приобщаващо и промишлено развитие. Нейните субекти създават качествени работни места и допринасят за включването в пазара на труда на групите в неравностойно положение. Те са основен партньор и заинтересована страна по приложението на Европейския стълб за социални права. Основната цел на предвидените в плана мерки е подпомагане утвърждаването на социалната и солидарна икономика в страната и приоритетно развитие на среда, която благоприятства функциониране на субектите на социалната и солидарна икономика. Посочените приоритети, цели и мерки отразяват анализиранияте силни и слаби страни на сектора, възможностите и заплахите пред неговото утвърждаване и проявление.

Те са насочени и към повишаване заинтересоваността на обществото към социалната добавена стойност, генерирана от дейността на социалните предприятия.

Силни страни: разработена нормативна рамка (Закон за предприятията на социалната и солидарна икономика (ЗПССИ), Правилник за прилагане на Закона за предприятията на социалната и солидарна икономика (ППЗПССИ), Методика за оценка на социалната добавена стойност, произвеждана от дейността на социалните предприятия по чл. 7 и чл. 8 от Закона за предприятията на социалната и солидарна икономика (Методика)); стратегически значими документи като Концепцията за социална икономика и плановете за нейното прилагане; проект П41 „Развитие на социалната икономика“ от Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България, в изпълнение на който са създадени шест регионални центъра за развитие на социалната и солидарна икономика в градовете Благоевград, Бургас, Варна, Габрово, Ловеч и Пловдив; патентована сертификатна марка „Продукт на социално предприятие“, в изпълнение на ЗПССИ.

Слаби страни: не достатъчно познаване на марката „Продукт на социално предприятие“; в общественото разбиране е налице известно припокриване на политиките по социална и солидарна икономика и политиката за хората с увреждания или с дейности на НПО сектора; слаба застъпеност на образованието в областта на социалната и солидарна икономика на ниво средно образование; слабо познаване в обществото за прилагането в практиката на социални иновации.

Възможности: популяризиране на политиката по социална и солидарна икономика на основата на партньорства с организации, които са заинтересовани от развитието на този икономически модел; регулярно приемане на двугодишни планове, съобразени с настоящия модел на икономическа активност; създаване на Национален Компетентностен център за социални иновации (НКЦСИ) по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г.

Заплахи: липса на устойчивост в прилагането на икономическия модел на социалната икономика и ясното му представяне в обществото.

Очакванията от изпълнението на мерките от плана са промяна на нагласите и културата на потребление на продуктите и услугите, произвеждани и предлагани от социални предприятия, както и повишаване конкурентоспособността и ефективността на социалната и солидарна икономика.

Действия	Финансови средства		Източник на финансиране	Отговорни институции		Индикатори за изпълнение		Очакван резултат
	2024 г.	2025 г.		водеща	партньор	текущ (базова стойност)	цели	
Приоритет 1: Повишаване осведомеността на заинтересованите страни относно правните, финансови, информационни и други аспекти, свързани с функционирането на социалната и солидарна икономика и социалното предприемачество.								
Цел 1: Разширяване на възможностите за сътрудничество, коопериране и практическо прилагане на добри практики.								
Дейност 1: Организиране и провеждане на ежегоден Европейски форум на социалната и солидарна икономика.	225 000	120 000	В рамките на предвидения бюджет за 2024 г. на МТСП в размер на до 90 000 лв. и средства на партньора. В рамките на предвидения бюджет за 2025 г. на МТСП в размер на до 60 000 лв. и средства на партньора.	МТСП	Национален съюз на трудово-производителните кооперации в България (НС на ТПК)	2024 г. – 0; 2025 г. – 1.	2024 г. - един форум; 2025 г. - един форум.	Проведен ежегоден Европейски форум; най-малко 110 изложители на стоки и услуги.
Дейност 2: Организиране и провеждане на конференция „105 години НС на ТПК – стълб на социалната икономика“.	20 000	-----	В рамките на предвидения бюджет за 2024 г. на МТСП в размер на до 8 000 лв. и	МТСП	НС на ТПК	2024 г. – 0.	2024 г. – една конференция.	Проведена конференция „105 години НС на ТПК – стълб на социалната икономика“; най-малко 100 участници.

			средства на партньора.					
Дейност 3: Организиране и провеждане на конференция „Трудово производителните кооперации – субекти на социалната и солидарна икономика /130 години ТПК в България/“.	-----	20 000	В рамките на предвидения бюджет за 2025 г. на МТСП в размер на до 8 000 лв. и средства на партньора.	МТСП	НС на ТПК	2025 г. – 0.	2025 г. – една конференция.	Проведена конференция „Трудово производителните кооперации – субекти на социалната и солидарна икономика /130 години ТПК в България/“; най-малко 100 участници.
Дейност 4: Организиране и провеждане на национални и международни конференции и събития с тема: „Кооперациите създават подобър свят“, посветени на 2025 г. – Международна година на кооперациите, обявена от ООН с Резолюцията A/RES/778/175	50 000	120 000	В рамките на предвидения бюджет за 2024 г. на МТСП в размер на до 20 000 лв. и средства на партньора. В рамките на предвидения бюджет за 2025 г. на МТСП в размер на до 60 000 лв. и средства на партньора.	МТСП	Централен кооперативен съюз (ЦКС)	2024 г. – 0; 2025 г. – 3.	2024 г. – 3 събития; 2025 г. – една конференция и 3 събития.	Проведени: • Европейска конференция на тема „Кооперациите – ключов партньор на социалната и солидарна икономика“ (2025 г. - минимум 100 участника); • КООП Конкурс за рисунка – минимум 2 конкурса за детска рисунка,

								от които 1 конкурс за рисунка на европейско ниво и 1 конкурс за ученици и възрастни в областта на приложните изкуства (2024 – 2025 г.). Национална инициатива „Бъдеще с КООП – засади дърво“ (2024 – 2025 г.). • КООП изложение на стоки и услуги — минимум 2 изложения в София и страната; Здравна грижа — Профилактика на социално значими заболявания — проведени минимум 3 кампании за профилактични

								прегледи на цели и уязвими групи 2024 – 2025 г.). Изготвяне и разпространение на печатни и дигитални издания, отразяващи приноса на кооперациите за развитие на социалната и солидарна икономика.
Дейност 5: Организиране и провеждане на Национален форум „Национален форум на социално отговорните работодатели“.	30 000	--	В рамките на предвидения бюджет за 2024 г. на МТСП в размер на до 12 000 лв. и средства на партньора.	МТСП	Национална асоциация на социално отговорните работодатели (НАСОП)	2024 г. - 0	2024 г. - един форум.	Проведен 1 форум със 100 участници.
Дейност 6: Организиране и провеждане на Годишна национална награда за социална иновация (в подкрепа на социалната икономика).	5 000	5 000	В рамките на предвидения бюджет за 2024/2025 г. на МТСП.	МТСП		2024 г. – 0; 2025 г. – 1.	2024 г. – 1 конкурс; 2025 г. – 1 конкурс.	Връчени награди

Дейност 7: Организиране и провеждане на Национален форум „25 години НФРИ – пътят на социалните предприемачи“.	-----	10 000	В рамките на предвидения бюджет за 2025 г. на МТСП в размер на до 4 000 лв. и средства на партньора.	МТСП	Национална федерация на работодателите на инвалиди (НФРИ)	2025 г. - 0	2025 г. – един форум.	Проведен Национален форум „25 години НФРИ – пътят на социалните предприемачи; най-малко 100 участници.

Приоритет 2: Образование, обучение и изследвания в подкрепа на социалната и солидарна икономика.

Цел 1: Разработване и прилагане на образователни и обучителни програми (инициативи) в областта на социалната и солидарна икономика.

Дейност 1: Насърчаване на партньорства между субектите на социалната и солидарна икономика и средните и висши училища и научни институти с цел развитие на обучението в областта на социалната и солидарна икономика, и създаване на кооперации в областта на социалното предприемачество.	--	--	НС на ТПК и МТСП	НС на ТПК	МТСП	2024 г. – 0; 2025 г. – 3.	2024 г. – 3 броя партньорства; 2025 г. - 2 броя партньорства; 2025 г. - 2 броя партньорства.	2024 г. – 3 Подписани меморандума за сътрудничество; 2025 г. - 2 Разработени учебни програми и проведен обучителен курс. 2025 г. - 2 Учредени кооперации.

Дейност 2: Организиране и провеждане на обучения на местно ниво (чрез фокус-точките) за традиционни и социални предприятия за представяне на концепцията за социално ангажирани поръчки (Social procurement) и насърчаване на търговските взаимоотношения между тях.	12 000	12 000	В рамките на предвидения бюджет за 2024/2025 г. на МТСП в размер на до 4 800 лв. и средства на партньора.	МТСП	Фондация „БИКОУЗ в помощ на благотворителността“	2024 г. – 0; 2025 г. – 4.	2024 г. - 4 броя обучения; 2025 г. - 4 броя обучения.	2024 г. - Проведени 4 броя обучения и срещи за насърчаване на търговските взаимоотношения, очакван брой участници до 20 на всеки от тях. 2025 г. - Проведени 4 обучения и срещи за насърчаване на търговските взаимоотношения; очакван брой участници до 20 на всеки от тях.
Дейност 3: Организиране и провеждане на обучения за повишаване капацитета на служителите от регионалните центрове, за да могат да представят допълнителна подкрепа на местните социални предприятия.	3 000	3 000	В рамките на предвидения бюджет за 2024/2025 г. на МТСП в размер на до 1 200 лв. и средства на партньора.	МТСП	Фондация „БИКОУЗ в помощ на благотворителността“	2024 г. – 0; 2025 г. – 1.	2024 г. - 1 брой обучение; 2025 г. – 1 брой обучение.	2024 г. - Проведено едно обучение на служителите от шестте регионални центрове – брой участници -10. 2025 г. - Проведено едно обучение на служителите

								от шестте регионални центрове – брой участници -10.
Дейност 4: Участие в Европейски мониторинг на социалните предприятия - ESEM – 4-то издание 2025 г. - насърчаване на участие в проучването на регистрирани социални предприятия, информационен ден за проучването.	-----	8 000	В рамките на предвидения бюджет за 2025 г. на МТСП в размер на до 3 200 лв. и средства на партньора.	МТСП	Фондация „БИКОУЗ в помощ на благотворителността“	2025 г. - 0	2025 г. – 1 информационна среща.	Проведена една информационна среща, включване на до 40 социални предприятия в анкетното проучване.
Дейност 5: Организиране и провеждане на международен форум „КООП Лидерска академия — успяваме заедно” и практически семинари „Кооперативните лидери на бъдещото” за обучение и развитие на кооперативни лидери.	-----	50 000	В рамките на предвидения бюджет за 2025 г. на МТСП в размер на до 20 000 лв., и средства на партньора.	МТСП	ЦКС	2025 г. - 0	2025 г. – 1 международен форум и 2 семинара.	Проведен международен форум и 2 практически семинара. Най-малко 50 участника.
Дейност 6: Насърчаване създаването на партньорства между субектите на социалната и солидарна икономика и средните и висши училища и научни институти с цел развитие на кооперативното обучение в областта на социалната икономика.	50 000	40 000	В рамките на предвидения бюджет за 2024 г. на МТСП в размер на до 20 000 лв., и средства на партньора. В рамките на предвидения бюджет за	МТСП	ЦКС	2024 г. – 0; 2025 г. – 1.	2024 г. – 1 договор; 2025 г. – 1 договор.	Подписани минимум 2 договора за сътрудничество със средни и висши училища за въвеждане на специализирано кооперативно обучение. Проведени най-малко по 2

			2025 г. на МТСП в размер на до 16 000 лв., и средства на партньора.					инициативи на година в рамките на договорите.
<u>Приоритет 3: Разработване и развитие на политиките в областта на социалната икономика и социалните иновации.</u>								
Цел 1: Насърчаване разработването, внедряването и мултиплицирането на социални иновации на национално равнище.								
Дейност 1: Разработване на проектно предложение за създаване на Национален Компетентностен център за социални иновации (НКЦСИ).	-----	5 000 000	ЕСФ+, Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 г.	МТСП		2025 г. – 0.	2025 г. – едно проектно предложение.	Разработено и одобрено проектно предложение.
Цел 2: Оптимизиране на стратегическата рамка за развитие на социалната икономика и социалните иновации.								
Дейност 1: Разработване на стратегически документ „Визия за развитие на социалната икономика и социални иновации за периода 2025-2030 г.“	-----	-----	МТСП	МТСП		2025 г. – 0.	2025 г. – 1 брой.	Разработен стратегически документ
<u>Приоритет 4: Информационна осигуряване на социалната и солидарна икономика.</u>								
Цел 1: Поддържане на информационната среда за развитие на социалната икономика.								
Дейност 1: Актуализиране и разширяване/надграждане на Регистъра на социалните предприятия към МТСП.	-----	40 000	В рамките на бюджета за 2025 г. на МТСП.	МТСП		2025 – 0.	2025 г. – 1 бр. обществена поръчка.	Актуализиран разширен/надграден Регистър на социалните предприятия.